

FIȘA DISCIPLINEI

Sistem constituțional și instituții politice în România

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj Napoca
1.2. Facultatea	Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării
1.3. Departamentul	Administrație și Management Public
1.4. Domeniul de studii	Științe Administrative
1.5. Ciclu de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Administrație Publică
1.7. Forma de învățământ	Învățământ cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei			Sistem constituțional și instituții politice în România				Codul disciplinei	ULR2206
2.2. Titularul activităților de curs			Conferențiar univ.dr. Emil Boc					
2.3. Titularul activităților de seminar			Drd. Călin-Ioan Rus					
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Obligatorie	

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	3	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	1
3.4. Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					30
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					22
Tutoriat (consiliere profesională)					0
Examinări					2
Alte activități					0
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				84	
3.8. Total ore pe semestru				126	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Să cunoască terminologia de specialitate.
4.2. de competențe	Să fie capabili să citească literatura de specialitate.

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Prezența la curs nu este obligatorie, dar este recomandată tuturor.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența la semănării este obligatorie, conform regulamentelor universitare, în proporție de 75%. Studentii trebuie să fie activi la seminar și să pună întrebări despre ideile regăsite în textele citite.

6. Rezultatele învățării

Cunoștințe	Studentul cunoaște și va distinge principalele concepte, teorii, metodologii și proceduri utilizate în organizarea și funcționarea structurilor administrative; va ști să definească corect conceptele din domeniul sistemului administrativ și să explice clar și corect actele normative relevante pentru sistemul administrativ; va ști să utilizeze cunoștințele de bază ale domeniului pentru explicarea adoptării diverselor acte normative și administrative; va distinge principalele fundamente și prevederi ale actelor normative din România și Uniunea Europeană pentru a identifica cele mai importante norme relevante pentru aspecte concrete ale funcționării unor instituții și/sau structuri administrative. va înțelege cum pot fi analizate, comparate și ordonate prevederile legale/normative, potrivit criteriilor de importanță și/sau urgență; va distinge care sunt principalele modalități de comunicare din domeniul administrativ, precum și care sunt particularitățile și implicațiile acestora; va ști să explice clar, în termeni reali descriși, caracteristicile problematicei manageriale din sistemul administrației publice, realizând acest lucru și în conformitate cu managementul resurselor umane, dar și în conformitate cu principiile de etică și deontologie profesională.
Aptitudini	Studentul este capabil să aplice principiile și metodele de bază ale domeniului pentru cercetarea unui aspect de complexitate medie din funcționarea unei structuri administrative; va fi capabil să elaboreze proiecte de acte normative și administrative, incluzând formularea expunerii de motive și a textului respectivelor acte; va putea să elaboreze sinteze ale actelor legislativ-normative pe un subiect dat, utilizând principalele baze publice de date din domeniu; va putea să analizeze corect dispozițiile legale cu privire la sistemul administrativ și să evalueze modul de punere în aplicare a prevederilor legale, cu scopul monitorizării transparenței instituțiilor publice și cu scopul detectării unor deficiențe observate în formularea și aplicarea dispozițiilor legale; va fi capabil să prezinte oral și în scris, cu un grad ridicat de claritate, mesaje structurate referitoare la o problemă administrativă cu un nivel mediu de complexitate; va fi capabil să elaboreze și coordoneze programe sau politici publice care răspund la problemele cu care se confruntă organizația; va ști să adopte un comportament profesional în concordanță cu valorile organizației, reglementările legale privind conduita personalului din funcții publice și care reprezintă un model pentru angajați; va fi capabil să stabilească, să dezvolte și să implementeze strategii comunicaționale, precum și de soluționare a conflictelor și crizelor.
Responsabilități și autonomie	Studentul are capacitatea de a lucra independent pentru a putea îndeplini la termen, în mod riguros, eficient și responsabil, sarcinile profesionale, cu respectarea principiilor etice și a deontologiei profesionale; a putea aplica tehnici de relaționare în grup, va deprinde și va exercita rolurilor specifice în munca de echipă, prin dezvoltarea abilităților de comunicare interpersonală; a putea să realizeze o autoevaluare a nevoii de formare profesională și să identifice modalitățile de formare și dezvoltare personală și profesională, în scopul inserției și adaptării la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul își propune dezvoltarea și detalierea unor concepte teoretice de bază referitoare la procedurile constituționale în cadrul instituțiilor politice și interacțiunile de natură constituțională ale acestora în cadrele statului de drept. De asemenea, cursul urmărește formarea abilităților de analiză critică a fenomenelor constituționale, prin aprofundarea unor concepte teoretice de bază referitoare la instituțiile politice și interacțiunile constituționale dintre acestea. Studiul diferitelor abordări teoretice exprimate în literatura de specialitate urmărește, pe lângă familiarizarea la nivel conceptual, și verificarea fezabilității diverselor teorii analizate prin raportarea lor la cazuri practice.
7.2 Obiectivele specifice	- Analiza și dezbaterile critice a procedurilor constituționale din cadrul instituțiilor politice și interacțiunile constituționale ale acestora, în sistemul politic românesc; - Dezvoltarea abilităților de operaționalizare cu aparatul metodologic specific în analiza procedurilor constituționale în România.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Sisteme electorale. Evoluția sistemului electoral în România. Sistem electoral românesc – desemnarea autorităților centrale și locale.	Metoda de predare este una interactivă, care pune accent pe instrumentarea corectă a literaturii de specialitate în analiza critică a procedurilor	Prezentare PowerPoint. Studenților le este recomandat să parcurgă bibliografia
2. Procedura constituțională a referendumului. - Referendumul – tehnica a democrației semi-directe. - Tipuri de referendum.		

• Particularitățile referendumului în România.	legislative. Studii de caz.	
3. Procedura constituțională a adoptării legilor în România. • Procedura legislativă ordinară.		
4. Procedura constituțională a adoptării legilor în România. • Proceduri legislative speciale. Procedura de urgență. Procedura de adoptare a legilor bugetare. • Procedura legislativă complementară – reexaminarea legii.		
Controlul parlamentar. • Proceduri și mijloace de control.		
6. Controlul parlamentar. • Sancțiunile controlului parlamentar: sancțiuni politice si sancțiuni juridice.		
7. Puterea Executivă în România. • Guvernul; • Atribuțiile Guvernului; • Actele Guvernului.		
8. Puterea executivă în România. • Președintele; • Atribuțiile Președintelui; • Actele Președintelui.		
9. Puterea judecătorească în România. • Principiile organizări si funcționarii puterii judecătorești în România.		
10. Puterea judecătorească în România. • Instanțele judecătorești. • Ministerul Public. • Consiliul Superior al Magistraturii.		
11. Curtea Constituțională. • Structura Curții constituționale. • Statutul judecătorului la Curtea Constituțională.		
12. Curtea Constituțională. • Atribuțiile Curții Constituționale. • Controlul de constituționalitate <i>á priori</i>. • Excepțiile de neconstituționalitate		
13. Curtea Constituțională. • Controlul constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale. • Atribuțiile Curții Constituționale. Controlul constituționalității Regulamentelor Parlamentului. • Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională între autorități. • Alte atribuții ale Curții Constituționale.		
14. Avocatul Poporului • Numirea și rolul Avocatului Poporului. • Organizarea instituției Avocatului Poporului. • Exercitarea atribuțiilor.		
Bibliografie - Boc E., Instituții politice și constituționale în România, Note și schițe de curs, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2018, <i>e-book</i>; - Ionescu C., Tratat de drept constituțional contemporan, ed. a 3-a, București: C.H. Beck, 2019; - Ionescu C., Drept constituțional comparat, București: C.H. Beck, 2008; - Dan Claudiu Dănișor, Drept constituțional și instituții politice, vol. I – Teoria generală – Tratat, București: C.H. Beck, 2007; - Iancu G., Drept constituțional și instituții politice, București: C.H. Beck, 2014, ed. a III-a; - Deleanu I., Instituții și proceduri constituționale, în dreptul român și comparat, București: C.H. Beck, 2006; - Constantinescu M., Iorgovan A., Muraru I., Tănăsescu S., Constituția României revizuită – comentarii și explicații, București: All Beck, 2004; - Drăganu T., Drept constituțional și instituții politice, București: Lumina-Lex, 2000;		

- Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, Drept constituțional și instituții politice, Vol. I, II, ediția a 15-a, 2016; - Constantinescu M., Muraru I., Iorgovan A., Revizuirea Constituției României, explicații și comentarii, București: Rosetti, 2004; - Iancu G., Drept electoral, București: C.H. Beck, 2012.		
8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
Sisteme electorale. • Evoluția sistemului electoral în România. • Sistem electoral românesc – desemnarea autorităților centrale și locale.	Dezbateri, discutarea și analizarea studiilor de caz, pe baza bibliografiei indicate	Studentii au obligația de a citi bibliografia obligatorie indicată în syllabus. Studentii vor fi împărțiți în grupuri și vor trebui să dezbată studiul de caz prezentat.
Procedura constituțională a referendumului. • Referendumul – tehnică a democrației semi-directe. • Tipuri de referendum. • Particularitățile referendumului în România.		
Procedura constituțională a adoptării legilor în România. • Procedura legislativă ordinară.		
Procedura constituțională a adoptării legilor în România. • Proceduri legislative speciale. Procedura de urgență. Procedura de adoptare a legilor bugetare. • Procedura legislativă complementară – reexaminarea legii.		
Controlul parlamentar. • Proceduri și mijloace de control.		
Controlul parlamentar. • Sancțiunile controlului parlamentar: sancțiuni politice și sancțiuni juridice.		
Instituții UE (2): analize și comparații.		
Puterea executivă în România. • Guvernul. • Atribuțiile Guvernului. • Actele Guvernului.		
Puterea executivă în România. • Președintele. • Atribuțiile Președintelui. • Actele Președintelui.		
Puterea judecătorească în România. • Principiile organizării și funcționării puterii judecătorești în România.		
Puterea judecătorească în România. • Instanțele judecătorești. • Ministerul Public. • Consiliul Superior al Magistraturii.		
Drepturile omului în Europa (Consiliul Europei și UE) – studii de caz/spețe. Cetățenia europeană – studii de caz/spețe.		
Curtea Constituțională. • Structura Curții Constituționale. • Statutul judecătorului la Curtea Constituțională.		
Curtea Constituțională. • Atribuțiile Curții Constituționale. • Controlul de constituționalitate a priori. • Excepțiile de neconstituționalitate.		
Curtea Constituțională. • Controlul constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale. • Atribuțiile Curții Constituționale. Controlul constituționalității Regulamentelor Parlamentului. • Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională între autorități. • Alte atribuții ale Curții Constituționale.		
Avocatul Poporului. • Numirea și rolul Avocatului Poporului.		

• Organizarea instituției Avocatului Poporului. • Exercitarea atribuțiilor.		
Bibliografie - Boc E., Instituții politice și constituționale în România, Note și schițe de curs, Cluj-Napoca: Presa Universitară Clujeană, 2018, <i>e-book</i>; - Ionescu C., Tratat de drept constituțional contemporan, ed. a 3-a, București: C.H. Beck, 2019; - Ionescu C., Drept constituțional comparat, București: C.H. Beck, 2008; - Dan Claudiu Dănișor, Drept constituțional și instituții politice, vol. I – Teoria generală – Tratat, București: C.H. Beck, 2007; - Iancu G., Drept constituțional și instituții politice, București: C.H. Beck, 2014, ed. a III-a; - Deleanu I., Instituții și proceduri constituționale, în dreptul român și comparat, București: C.H. Beck, 2006; - Constantinescu M., Iorgovan A., Muraru I., Tănăsescu S., Constituția României revizuită – comentarii și explicații, București: All Beck, 2004; - Drăganu T., Drept constituțional și instituții politice, București: Lumina-Lex, 2000; - Ioan Muraru, Elena Simina Tănăsescu, Drept constituțional și instituții politice, Vol. I, II, ediția a 15-a, 2016; - Constantinescu M., Muraru I., Iorgovan A., Revizuirea Constituției României, explicații și comentarii, București: Rosetti, 2004; - Iancu G., Drept electoral, București: C.H. Beck, 2012.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Cursul își propune analiza în profunzime a instituțiilor politice și a mecanismelor constituționale din România. Conceptele specifice însușite în cadrul cursului vor fi utilizate pentru analizarea critică a unor fenomene concrete specifice domeniului. De asemenea, cursul înglobează cele mai noi orientări paradigmatică întâlnite în domeniul de specialitate.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs 10.5 Seminar/laborator	Evaluarea nivelului de cunoștințe de specialitate. Se va urmări nivelul de înțelegere a unor concepte și cercetări din domeniu. Teme de seminar. Gradul de participare activă la discutarea temelor la curs.	Examen final scris. Evaluarea calității prezentării. Capacitatea de analiză critică. Calitatea răspunsurilor la întrebări legate de temele discutate la curs.	100%
10.6 Standard minim de performanță			
Evaluarea se va face pe baza activității de curs și seminar. Studenții trebuie să respecte următoarele reguli: „Plagiatul și alte forme de fraudă academică se sancționează conform Codului Etic al studenților FSPAC, accesibil la adresa: https://fspac.ubbcluj.ro/application/files/9715/6828/0474/Cod_etici_studenti.pdf.” Studenții care vor plagia sau se vor angaja în fraudă academică vor primi nota 1 și vor fi subiectul aplicării sancțiunilor prevăzute de Codul Etic. Ghidați-vă după următoarele criterii: Lucrul în grup neaprobat de titularul de curs constituie fraudă academică. Prezentarea unei lucrări scrise de altcineva ca fiind propria muncă este plagiat.			

Folosirea de materiale sau surse neautorizate la examene înseamnă înșelăciune. Studenților le este recomandat să nu folosească *software*-ul ChatGPT sau alt *software* de tip AI pentru producerea oricărei lucrări scrise sau prezentări, acțiune care poate fi asimilată cu plagiatul și sancționată în mod similar. Prezentarea de lucrări prezentate la alt curs sau alte cursuri, fără permisiune, constituie fraudă academică.

Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%.

Frauda la examenul final se pedepsește cu eliminarea de la examen.

Studenții cu dizabilități sunt rugați să anunțe cadrul didactic la începutul programului de curs.

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

Data completării:
25.09.2025

Semnătura titularului de curs

Conferențiar univ.dr. Emil Boc

Semnătura titularului de seminar

Drd. Călin-Ioan Rus

Data avizării în departament:
25.09.2025

Semnătura directorului de departament

Prof. univ. dr. Bogdana Neamțu